

UKELET

Romániában	
Egész évre	— 750
Félévre	— 380
Negyedévre	— 200
Egy hónapra	— 70
Egy szám ára pályaud- varon és vidéken is 3 lej	
Bukarestben	— 3-50

Csehszlovákiában	
Egy hónapra	— 25 ct
Egy szám	— 1-50 ct

A francia választások után

A francia válasz a német választásokra mind-össze egy héttel később. Ezt a késedelmet Poincaré eredetileg kortesfogásnak szánta. A válasz azonban nemcsak Poincaré uralmát döntötte le, nem csak ítéletet mondott a Bloc National politikájáról, de egyben valóban válasza is a német választásoknak: a francia nép azokat kívánja vezetőjéül, akik a kardcsörtető imperialista politika helyett a jog és igazság erejében akarják a világ békéjét biztosítani.

A francia választások kortesjelszava mind a két oldalon a háború volt. A Blok National hatalmas plakátokon hirdette, hogy „A baloldali pártok győzelme: a német imperialisták háborúja!” Ezzel szemben a baloldali pártok állandóan azt hangoztatták, hogy Poincaré kardcsörtető politikája állandó háborús állapotot jelent, mely tönkreteszi a francia népet. A Bloc National hatalmas plakátokon egy olyan új háború rémét festette a választók elé, melyben a német szuronyok megint francia vérben gázolnak. A baloldali blokk arra a háborúra mutatott rá, amelyet Poincaré tulajdonképpen a francia nép ellen folytat. Rámutatott, hogy a francia militarizmus nyomában állandó áldozat a gazdaságilag tönkresújtott, adókkal és háborús terhekkel agyonnyargatott francia nép. A jobboldal kortesjelszava a német háború, a baloldalé a francia háború volt.

A francia nép Poincaré ellen fordult és nem fogadta el a német háború veszedelmének kortesfogását. Ezzel ítéletet is mondott a Poincaré nacionalista, keményhangú politikája felett, amely a német kérdést a hatalom jogán akarta eldönteni. Viszont súlyos tévedés volna azt hinnünk, hogy ez a győzelem a versaillesi békeszerződés feladását jelentené. Csupán a formák változtak meg, amellyel Franciaország e szerződést biztosítani igyekszik.

E választások tulajdonképpen arra a közelfekvő diplomáciai kérdésre adták meg a feleletet, hogy a május 19-ére jelzett chequersi cszejövetlen ki lesz az, aki a francia nép képviselőjében Anglia munkásminiszterével, Macdonalddal tárgyalni fog. Poincaré, akiben a francia imperializmus imponáló erővel testesült meg, vagy pedig az az új politikus, kinek elérését az egész békére vágyó világ várta? A választ megadta a francia nép, amely újra a baloldali többséget biztosította a francia kamarában. Ez a válasz azonban nemcsak Poincaré, de Millerandnak is szólt, a Bloc National megalapítójának, aki hihetetlen szívóssággal igyekezett minden olyan alkotmányos akadályt eltávolítani, amely a maga reakciós politikájának útjába esett. Ezek a választások nemcsak Poincarét buktatták meg, de elsősorban megbuktatták a francia köztársaság elnökét, aki tulajdonképpen nem volt más, mint a francia reakciónak az ország élére került vezére.

Az új választásoktól nem várhatjuk a francia külpolitikai lényegbeli megváltozását. Nem változik meg a cél, de megváltoznak azok az eszközök, mellyel ezt a célt a francia nép javára biztosítani kívánják. Poincaré eszközei a militarizmus eszközei voltak. A Bloc National igazi blokkja a szuronyerő volt, melyet a Ruhrra zudított, a Bloc National igazi képviselői a tábornokok voltak, akik éppen a döntő kérdésekben a politikusok szerepét vették át. Bizonyos, hogy Franciaország most elkövetkező vezetői épp úgy a versaillesi szerződés alapján állanak, akárcsak Poincaré és épp annyira óhajtkák annak intézményes biztosítását. Azonban mások azok az eszközök, melyben a versaillesi szerződés biztosítékát látják és másban látják Franciaország és Németország jövőbeli békés szomszédságának garanciáját. Más hang fog tárgyalni Macdonalddal és más hangon, mint ahogyan azt Poincaré tette.

Amint mondottuk: választásokkal nem változik meg a világ sorsa. A változások előbb

mennek végbe és egy hű választás csak kifejezője e végbement változásnak. A választások csak alkalmat nyújtanak arra, hogy a már végbemenő változások kifejezésre is jussanak. A francia nép parlamentarizmusra való törekvése hamar megtalálta a maga formáját, amikor két blokkba tömörítette össze a pártokat. E két blokk nem feltétlenül jelentett világnézeti egybekapcsolódást, mert hiszen különösen a Bloc National összetétele olyan volt, hogy a győzelem esetén is igen fontos momentum lett volna a blokk belső összetételének megváltozása. A francia választások eredményét tehát nem csak abból a szempontból szabad mérlegelni, hogy az a baloldali blokk győzelmét hozta, de abból a nézőpontból is, hogy magának a National Blocnak összetételét is megváltoztatta és pedig jobbról balfelé való haladással. Nem csak számszerű változás ez, de pregnánsan kifejezésre juttatja a francia nép felfogását a személyi kiválogatásban is. Leon Daudet bukásával megbukott maga az Action Francaise. És hiába adott ki pástorlevelet egyik francia püspök a Clemenceau-kabinet főnökének, a legféltetlenebb háborús Mandelnek támogatására és hiába ismeri az egész világ Tardieu nevét, a békeszerződés meg-

alkotóját, a francia nép úgy ítél, hogy ezek nem valók többé a francia parlamentbe.

Ezzel szemben megválasztotta azt a Malvy minisztert, aki Cailleauxnak legbensőbb híve és akit annak idején bírói ítélettel száműztek ki Franciaországból.

A baloldali blokk győzelme nem csak a számszerű fölényt fejezi ki tehát, de azt a belső változást is, amely megbolygatta a Bloc Nationalon belül elhelyezkedő pártok belső arányát és kiharcolta a francia parlamentből annak legvéresebb háborús tisztóit.

Külső hatásaiban a francia választások eredménye az antant belső egységének megszilárdulását jelenti. Jelenti pedig azt, hogy a tervbe vett chequersi találkózón — amely valószínűleg most már halasztást szenved, sikerülni fog az antantnak olyan új belső egységét megteremteni, amely az angol és olasz felfogást juttatta érvényre. Poincaré bukása elkerülhetetlennek látszik. És az magával fogja rántani Millerandot is. Bárki is következék a francia kormányelnöki székbe, akár Briand, Herriot, akár Painlevé, akár pedig Blum, a francia politika iver visszatér azokhoz a régi nemes tradíciókhoz, melynek egén Poincaré csalóka háborús gloireját a szabadság és az emberiség békéjének állandó és nem szivárványosan csalogató ragyogása váltja fel.

A román és angol királyi pár londoni találkozására

Ferdinánd király válasza György király beszédére. Érzelemi, történelmi és gazdasági kapcsolatok a két ország között

(London, május 13. Az Uj Kelet tudósítójától.)

A román királyi pár a londoni pályaudvaron az angol király és királyné fogadtak. Az utvonalon egész Buckingham-palotáig óriási néptömeg helyezkedett el. A házak román lobogókkal voltak fel díszítve. A királyi pár megérkezése után azonnal az ismeretlen katonai siremlékéhez ment, amelyre koszorút helyeztek.

Ferdinand király a tegnapi udvari ebéden, az angol uralkodó pohárköszöntője után — amelyet már tegnapi számunkban közöltünk — a következő beszédet tartotta:

— Mélyen megindítottak engem és a királynét Felsőged szavai és az a bensőséges fogadtatás, amelyben részesültünk. Köszönetemet fejezem ki Önnek nemes kiváló elködöm és nagybátyám, Károly király iránt kifejezett magasztaló szavaiért és azokért a visszaemlékezésekért, amelyek az ő néhány év előtti látogatásának szólnak, amikor Victoria királyné vendége volt. A mindenható akarata-ból Románia nemzeti vágyai beteljesedtek. Nincs még olyan állam, amelynek politikája annyira a béke megtartására irányulna, mint Románia, amely mindenütt a népszövetség eszméiért dolgozik. Azokat a kapcsolatokat, amelyek Romániát a brit birodalommal összekötik, sohasem fognak megszakadni. A királyné sohasem felejtette el, hogy angol hercegnőnek született. Köszönetet kell moneanom fiam, Miklós herceg iránt itteni tanulmányai során tanúsított vendégszeretékért, aki az oxfordi egyetemen tanul és most is angol hadihajón teljesít szolgálatot. Poharamat a királyi család egészségére és a nagy birodalom dicsőségére emelem.

Angheluescu főudvarmestert és Misu udvari minisztert a Victoria-rend nagykeresztjével tüntették ki.

Ferdinánd király a Reuter-ügynökségnek a következő nyilatkozatot tette: — Boldog vagyok, hogy Angliában lehetek és kifejezhetem a brit népek a magam és népem érzelmeit. Első szavaim a bálás és köszönet azért a meleg fogadtatásért, amelyben az angol nép részesített. Mélyen meghatottak az ezen alkalommal irányunkban megnyilvánult szeretet nyilvánvaló jelei. A háború közös harcrai az igazság és civilizáció érdekében a két államot oly kapcsolatba hozták, amelyek a jövőben is össze fogja őket kötni, mert mindkét ország a béke konsolidációjáért, a nemzetek közötti egyetértésen dol-

gozik. Ezenkívül gazdasági érdek közössége is összefűzi Angliát Romániával, mert az utóbbi agrár-állam, az előbbi pedig ipari állam és termékeiket kölcsönösen kicserélik. Hiszek az állandó angol-román barátságban, amely a háboruban annyira elfáradt és elszegényedett világ talpraállítását is előbbre viszi.

Az angol sajtó rendkívül meleg hangon ír Romániáról a királyi pár londoni látogatása alkalmával. A „Sunday Times“ megemlíti a bécsi orosz-román konferenciát is és kijelenti, hogy a szovjetkormány szofizmusa nem fogja megváltoztatni a történelmet, amely azt bizonyítja, hogy Besarabia román föld. A szovjetek magatartása Románia irányában nem egyéb, mint a cári Oroszország imperialista politikájának a folytatása. Anglia nem maradhat közömbös ebben a kérdésben, mert érdekelve van a tengerszorosok ügyében és a román piacon. Angliának mindent meg kell tennie Románia érdekében.

Megnyílt a jugoszláv-magyar konferencia

Belgrád, május 13. Tegnap ünnepélyesen megnyitották a magyar-jugoszláv értekezletet, amelynek célja, hogy a két állam között helyreállítsa a normális érintkezést.

Zavargások a japán választásoknál

Tokió, május 13. A japán általános választások megkezdődtek. A fővárosban véres összeütközések voltak. Több mint ezer embert letartóztattak.

Amerika a békeszerződés revízióját javasolja

Washington, május 13. Victor Berger, az amerikai kongresszus szocialista képviselője javaslatot nyújtott be, amelyben indítványozza, szólítsa fel a képviselőház Coolidge elnököt, hogy a versaillesi békeszerződést aláíró hatalmak képviselőit Washingtonban értekezletre hívja össze. Az értekezlet revideálja a békeszerződést, mégpedig Wilson tizennégy pontjának megfelelően. Javaslatában a képviselő kijelenti, hogy a békeszerződés tulajdonképpen burkolt háborút jelent.

Autón a palesztinai kolóniák között

Héber határjelző táblák. Miért nem állanak meg az arab sofförök a kolóniák előtt

Vermes Ernő gyárigazgató, a temesvári zsidó mozgalom vezetője nemrég tért vissza palesztinai utjáról. Benyomásairól és értékes megfigyeléseiről a következőket mondotta egyik Temesváron járt munkatársunknak:

A múlt hónap elején Jaffába hajóztam „Romania” gőzöst nem tudtam elérni és így kénytelen voltam egy viszontagságos belöldi ut után az „Imparatul Traian” nevű hajóval átjutni Konstantinápolyba, ahonnan a „Lsmartino” nevű francia gőzös vitt Bayruthba.

Miközben több órát vesztegelt Smyrnában a hajónk, én ezt az alkalmat fölhasználtam, hogy az ottani zsidóság iránt érdeklődjem. Fájdalmas megdöbbenéssel tapasztaltam, hogy a Szentföldön olyan közel élő zsidóságot még ma is az Alliance asszimilációs politikája tartja fogva. Egy Alliance-iskola előtt husvétii vakációjukat élvező fiukat találtam, akik kívánságomra elvezettek a legelső zsidó zsinagógához. Egészen véletlen, de számomra meghatározó tanulságos volt a hely, ahová vezettek: a város legszegényebbjeinek, a hameloknak, a kikötőmunkásoknak, az utcai árusoknak zsinagógája. Már a fölírása különös és elütő volt a rendes zsidó templomi felírásoktól.

„Szeressétek az idegent”

„Vaahavtem et hágér” — szeressétek az idegent. Ez a bibliai mondat diszelgett az egyébként egyszerű istenháza fölött. Az embereket, akik bent imádkoztak, szinte fölgyújtotta az európai ember megjelenése. Odajöttek hozzám, „chazak” köszönéssel üdvözöltek és minthogy akör éppen a muszaf-imát mondták, felhívtak a Tórához. Amikor kimentem, az előjáróság tagjai kísérték ki a fából való régi templomból. Szóvártam előttük a különös felírást, mire az egyik előjáró így szólt:

— Nézzén végig rajtunk jó uram és nem fogja különösnek találni a gérre vonatkozó bibliai idézetet. Mi máról holnapra élők, a társadalom legszegényebbjei tudjuk legjobban, mit jelent idegennek, üldözöttnek lenni. A beérkezett, a nyugalmatlan életet folytató polgárember sohasem tudja annyira átérzeni a gér sorsát, mint ahogyan mi érezzük át. Lelkünkben fakadt találó parancs a bibliai jelmondat.

Kérges tenyerüket bucsuzól adták, azután visszamentem a hajókra. Cyprusban is kiszálltam, itt azonban zsidó egyáltalán nincs. Minden nevezetessége a szigetnek, hogy Larnakától egy félóra mútogatják szent Lázár szülőhelyét. Igaz, hogy Betlehemben is mútogatják. A problémát döntse el a teológiai bölcsei.

A zsidó sors regénye

Minden idők, minden zsidójának örök egyforma sorsa, a bélyegesek a sárgafoitosok életének fekete korszaka ez a könyv, amelynek lapjairól egy félresiklott életű nép félszeg és suta tragédiájának irtóztos gyászra freccsen szerte-széjjel. Lehetetlen végig olvasni ezt a könyvet anélkül, hogy rá ne döbbenne az olvasó saját vívdásaira és gyötrelmeire, hogy ki ne érezné a miljöből saját életének körülményeit és az egy zsidó, Jakob Bendixen fekete utjának csomópontjainál és keresztelkedésénél elfuló torokkal, nehéz szorongó szivdobogással és aggódó gyötrellemmel ne lesné, vajjon merre lép és hogyan gyűrözködik meg mindnyájunk problémájával.

Es ez, ami megadja Méir Áaron Goldschmidt könyvének igazi értékét. Ezért irányregény a könyv, ha nem is annak készült, mert hiszen az utat nem mutatja, ami természetes is, hiszen Méir Áaron Goldschmidt még nem is tudhatta az utat. De ha nem is szabja meg a menekülés utjának irányát, sokkal többet tesz ennél: az alkotó művész csodálatos tisztánlátásával és intuitív erejével óriási tilalomfát övekel le az egyik keresztuttra — amelyre évtizedek óta száz-ezer számra térnek le a zsidók — és robusztus erővel hirdeti, hogy merre nem szabad menni.

Az öreg Bendixen-pár, Fülöp ur és Bamberger Izsák, Jetti néni és a rokonok mind, harmónikus csendben élnek a szűk keretekre szabott életüket, csak a hóbortos koldusasszony átkozódása, meg a szomszéd zsidók kevély pöf-feszkedése az ami apró jelentéktelen rázkódta-

Tizenötödikén reggel Bayruthba futott be a hajó. Két bagdadi zsidó emberrel autóbába ültünk. Utitársaim elmondották, hogy Bagdadban ma nyolcvanezer zsidó él, akik eddig francia nevelésben részesítették gyermekeiket, most azonban, hogy Irákhhoz, tehát angol fenhatóság alá tartoznak, angolul tanulnak és intenzíven héberül. A Palesztina-ügy iránt azonban a bagdadi zsidók körében eddig — megfelelő propaganda híján — nem mutatkozik különös érdeklődés. Negyvenöt kilométert mentünk egy amerikai rendszerű Dodge-autón a Libanon és a tengermentén csodaszép tájon. Tevekaravánokkal találkoztunk a legprimitívebb közlekedési eszköz összekerült a legfejlettebb luxusalkalmatossággal.

Nakuránál van a vámvizsgálat. A francia vám-tisztek szigorúan átkutatják az embert, főleg arany és ezüstesempészet szempontjából. Átugedtek bennünket. Akkónál megláttuk a határjelző táblát, amelyen héberül és angolul van a felírat.

משטרת מחוז פיניקיה
Northern District Police
תחת המשטר ראש על נקורה
Ras El Nakura-Aut-Post

Vámvizsgálat héberül

A palesztinai határállomáson zsidó vámtisztviselő héberül beszélt hozzánk, ami fölött a bagdadiak nyitvafelejtették a szájukat. Rántották az utlevelekre az átlépési vizumot és a vizumon az angol és arab mellett a héber nyelv is szerepel. Aktó után eljutottunk Haifa felé. Már messziről féltelt a hatalmas, mostanában épült Rotschild-féle malom, amely naponta öt vagon lisztet termel. Haifában már sötét volt, de azért felkerestük a román Achuzá vezetőjét, Lövy mérnököt, akinek társaságában meglátogattuk a zsidó műegyetemben gyakorlatozó zsidó fiukat, akik a jeruzsálemi tornanépüllyre készültek elő. Egyben végigjártuk a technikum néhány termét és ezek között legjobban leköttette figyelmünket az a fizikai laboratórium, amelynek egész felszerelését a chemnitzi cionisták ajándékozták.

A telepek

Másnap Tel-Aviv felé indultunk. Figyelemztettek bennünket, hogy lehetőleg zsidó sofförrel vitessük magunkat, mert az arabok szándékosan nem állanak meg a zsidó kolóniáknál, mert nem akarják, hogy a külföldiek előtt szembetűnjön a zsidó telepek és az arab falvak közötti nagy különbség. Szemek és lélekek egyaránt üdítő

tásokat okoz az, életükben. Csendben, harmóniában élnek, anélkül, hogy komolyan figyelnének fel arra, ami körülöttük történik, mert a tradicionális hit és a tradicionális zsidó élet minden külső és belső megnyilatkozásának szikafala áll őrt és védelmezi meg lelkük nyugalmát.

Ebbe a nyugalomba, a gettó nyugalomába születik bele Jákob, a második generáció, aki-ben már korán formálódna ki a kérdések, már csak azért is, mert öntudatra ébredésének idejében rohanják meg a gettót az antiszemita indulatok, ami az első zavart hinti el a serdülő gyermek lelkében.

Az apjának nagyratörő tervei vannak a fiával, akinek fejlődő értelmében annyi öröme telik és a gettó talajából, a nagy város földjébe akarja átültetni. Az anya — a drága öreg zsidó asszony — ösztönös sejtéssel érzi meg a veszedelmet, ami a városban a fiára leselkedik és utját szeretné szegni a tervnek, aztán mit is tehetne mást, az „arba kaufosz”-t köti a lelkére utravalóul, mint aki tudja, hogy jaj annak a fának, amely elszakad a gyökerétől.

De az „arba kaufosz”-nak nem volt elég ereje ahhoz, hogy Jákob Bendixent, a második generációt, megtartsa a zsidó népnek. Az a káposz pedig, amely ezen túl is a jövőndő felépítésének a hitében együvé tartja a szétszóródott nép fiait, akkor még nem öltött testet. Jákob lehányta magáról az „arba kaufosz”-t és ezzel — azt hitte — el is szakított minden szálat, amely az ősi gyökérhez kötötte hozzá.

Szive nagy, szent és tiszta szerelemmel telt meg, fiatal lelkének minden rajongásával szerette meg a keresztényeket, azt a népet, amely-

volt a kolóniák meglátogatása. Az orosz zsidók lakta Bat-Galim, a német telepesek által megművelt Tira pálmaligetét, Atlith telepe, ahol a tizenkét család már iskolát és kántort tud fenntartani. Itt Dávid Davidescu román származású zsidó ember az előjáró, akinek gazdaságában hat pár ló van. Tejgazdaságuk mintaszerű. Sefea pálmaliget közelében Zichron Jakob borpincészetét néztük meg. A fölötté modern berendezésű pincében tavaly három-ezer hektoliter bort raktároztak el és fejtettek le palackokba.

Figyelemreméltó a közeli Bat-Selomo kolónia, amelyen dr. Levitte és felesége, aki szintén az agronómia doktora, gazdálkodnak. A Leipzigról ideszármazott házaspár gazdasága ma egyike az európai értelemben is legkiválóbb gazdaságoknak. Harminc tehenük van, két költőgépjük és szinte kifogástalan gazdasági felszerelésük. Ez a házaspár kezdte az országban egy dunamnyi területen a dohánytermelést és az ő instrukciójuk szerint indult meg a dohánytenyésztés az országban. A Maspero cigarettagyár háromezer font előleget adott a dohányültetvényeseknek. A példa átszármazott más dohánygyárosokra is, úgy hogy ma már keves le nem foglalt dohánytermés van az országban.

Egy tragikus emlék

Innen Zichron Jakob felé mentünk, ahol a Gráf-féle vendéglő előtt már egy autó állott. Két angol urat hozott ide a gépkocsi. Kiderült, hogy mind a kettő zsidó ember. Az egyik Ugandából, a másik a Maláji-szigetéről jött, hogy a pészachi ünnepeket a szent földön tölthesse. Szívélyes összeismerkedés után azután együtt folytattuk az utat. Előbb azonban megnéztük a kolónia szép templomát, ahol a Rotschild család neve van márványban megörökítve. Rotschild Edmond különben a legnépszerűbb ember Palesztinában, arcképe minden jobb család lakását díszíti.

Megnéztük a kísérleti állomást, ahol elmondották, hogy annakévezetójét és alapítóját, Schwartz Menachemot és tisztviselőit a háboruban a törökök elcipeltek és börtönbe vetették. Az volt a vád ellene, hogy a magaslaton épült kísérleti állomásból kém-szolgálatot teljesít az angolok javára. A szerencsétlen embert annyira kirozták a börtönben, hogy szenevéseinek öngyilkossággal vetett véget. Innen Sumi kolóniába, majd Benjamina faluba mentünk. Leginkább beszarabiai chalucok dolgoznak itt, körül-belül ötven munkás. Meglátogattuk még Kfar Sabat, amely narancskertek között húzódik el és orosz zsidók műveik, ezután Éa Chajt, amelyet még a Chovév Cion odesszai hívei alapítottak 420 dunamnyi földön.

Estefelét járt az idő, amikor a gépkocsi a mostanában virágzó narancsták bódító illatában Petach-Tikva elé érkezett.

nek fiaival egyazon hazának volt a polgára. És vitte a szívét, rajongó lelkesedéssel, tisztán és nemesen: áldozati ajándékkal, hogy cserébe ismerjék el testvérüknek és közibük valónak. És, hogy a csalódása és bukása még teljesebb legyen, a paroxizmusig felfokozott szerelmét, amelyben előbb még egész Dánia osztozott, Fangel Thóranak a lábai elé rakta, akiben talán nem is a nőt szerette, hanem a kereszténységét és a fajtisza dáságát és akinek vizsoutszerelméből azt hitte, hogy egész Dánia viszontszeretete árad felé.

Nem állta utját senki Bendixen Jákob közeledésének, szerették jószívvel, sőt éppen az volt a baj, hogy túlságosan is szerették. Mert a filozofizmus valahogy olyan, mint az állatvédelmi mozgalom. És Bendixen Jákob, aki mióta eldobta magától az „arba kaufosz”-t, minden szilárd támpont nélkül ödöngött a lelki gyötrelmek rengetegjében, a megbélyeg-zettsége által adott tulfinomodott érzékenységgel kiérezte, hogy a barátainak és a Fangel családnak a feléje irányuló szeretete valami heroikus önmegtagadás, ami a szellemi felvilágosodottság és a humanizmus észszerű konzekvenciája, kiérezte, hogy a teljes egybe-olvadásuk közzé beékelte magát a tapintat, hogy megbocsátják, hogy szükségét érzik annak, hogy megbocsássák a zsidóságot, hogy valami van közöttük, amiről nem beszélnek és amiről szándékosan nem akarnak tudni, mert ha tudomásul veszik, felbillen az egyensúly. Ez a kimélet jobban elgyötörte Jákob testét, lelkét mint az a nyílt támadás, amikor gyerekkorában csufolták és ütötték, mert akkor vissza tudott sujtani az ökle, míg most csak

Poincaré juli

(Páris, volt, amely kormány új kamara szocialista p

Párisból elveivel, kömától kezd Poincaré esetleges m

A lon közvélemény, vezetni. Pólasztók — az engeszt

Lloyd örvendhet a az egész vil

Painle béke, ha a követelések ságos megol ségét, akkor

(Páris, Mára teljes oldali pártok és a so tokkal megkott. A vég ménye szeri zervatív pá oldali repub sek 44 man összes mand oldali blokk ták 127, a egyesült szo mandátumot száma tehát szavazattól rületben pó

A pártok a konzervatív 63, a disszi

kétségbeeset levegőt és az önértéket asszonya er

Jó, hogy özvegy pap a zsidó apa sem Lévy szivből faka az utról. A pintatott és más népek teszi kocká szi, hogy gának a na hogy róla

És szive homokpusz radtan, gyó vár rá az új ját szeméi mirekelővel egyetlenegy az apját, a zavart és a is talált és

Vissza gény öreg gától az semmi dolg ból szárm biga, amik ütnek a sz ocujába. hazamegy, hazatérés u

Vég város a kivá

Herriot lesz az új francia miniszterelnök

Poincaré július elsejéig a hivatalában marad. Elnökválság lehet a baloldali pártok győzelméből. Angliában fellélegzett a közvélemény. A francia választások hatása Olaszországban

(Páris, május, 13. Az Uj Kelet tudósítójától.) Ma délelőtt Millerand elnökletével minisztertanács volt, amely a választás folytán beállott új helyzettel foglalkozott. Megállapították, hogy a Poincaré-kormány mindenesetre benyújtja lemondását, de az ügyeket tovább vezeti július elsejéig, amikor az új kamara összeül. Az alkotmány értelmében Millerand az új kabinet megalakításával a radikális szocialista párt vezérére, Herriot-ra fogja megbízni.

Párisban számolnak azzal, hogy mivel Poincaré politikája szorosan összefügg Millerand elveivel, könnyen elnökválság is bekövetkezhet. Általában azt hiszik, hogy a Poincaré-kabinet mátlól kezdve csak a folyóúgyekkel fog foglalkozni és újabb politikai akciósba nem kezd. Poincaré chequersi találkozása Macdonalddal valószínűleg elmarad, mert nem volna értelme esetleges megállapodásokat kötni, amelyek végrehajtását már nem vállalhatja.

A londoni sajtó megnyugvással szögezik le, hogy Poincaré bukásának hatása alatt az angol közvélemény kezd fellélegzeni és a megtisztult léghő a ruhrvidéki megszállás enyhítéséhez fog vezetni. Poincaré Ruhr-politikája tehát mindenképen befejezettnek tekinthető. A francia választók — írja a „Daily Telegraph“ — kiábrándultak Poincaréból és új szellemet kívánnak, az engesztelődés szellemét és megegyezést nemcsak Angliával, hanem egész Európával.

Lloyd George nagy beszédet tartott a liberális párt tanácsában és kifejtette, hogy egész Európa örvendhet a liberális nagy győzelmének Franciaországban. Reméli, hogy a választási eredmények az egész világra nagyon szükséges megbékéléshez fognak vezetni.

Painlevé, a francia baloldali blokk vezére kijelentette, hogy Európában csak akkor lehet béke, ha a francia nép most megnyilatkozott hajlandóságára a németek jóakarattal és a jogos követelések lojális teljesítésével fognak felelni. A szakértői tervezet a jóvátételi probléma igazságos megoldásának egyedüli alapja. Ha Németország újra elutasítja az igazságos béke lehetőségét, akkor átengedjük öt sorsának.

(Páris, május 13. Az Uj Kelet tudósítójától.) Mára teljes bizonyosságot nyert, hogy a jobboldali pártok kudarcot vallottak a választásokon és a sorozatos kényszerű bizalmi szavazatokkal megtámasztott Poincaré-politika megbukott. A véglegesnek mondható választási eredménye szerint az 584 mandátum közül a konzervatív párt 11, a republikánusok 137, a baloldali republikánusok 92, a radikális disszidensek 44 mandátumot kaptak. A jobboldali blokk összes mandátumainak száma tehát 284, a baloldali blokk pártjai közül a radikális szocialisták 127, a republikánus szocialisták 39, az egyesült szocialisták 102, a kommunisták 29 mandátumot szereztek. A baloldali mandátumok száma tehát 297, tehát a baloldali pártok 13 szavazattöbbséggel rendelkezhetnek. Négy kerületben pótválasztásra kerül a sor.

Radikális szocialista többség

A pártok új erőviszonyai azt mutatják, hogy a konzervatívok tiz, a nemzeti republikánusok 63, a disszidensek 14, a szocialista köztársasá-

kétségbeesett erőlködéssel marcangolta a pusztá levegőt és az öntudata véres csatákat vívott az önéretével, ami felette a saját és a menyasszonya erejét is.

Jó, hogy előkerült valahonnan a köszvényes özvegy papné, mert sem az öreg Bendixennek, a zsidó apa rettenetes fájdalommal teli levele, sem Lévy cinikus mezbe bujtatótt meleg, érző szívből fakadó tanácsai nem tudták letériteni az utról. Az özvegy papné lebrutalizálta a tapintatot és Jákob halálra sebezve menekül el, más népek önzetlen szoldjába áll, az életét teszi kockára azok szabadságáért, mert azt hiszi, hogy ahol a lenyűgözött népek szabadságának a napja virrad fel, ott érik meg az idő, hogy róla is lehulljon a bélyeg.

És szíve nem talál enyhülést sem az afrikai homokpusztákon, sem a lengyel mezőkön. Fáradságtól, gyöttrődötten vánszorog hazá, ahol még vár rá az utolsó keserű pohár. Látnia kell saját szemével, hogy adja magát össze egy semmirekellővel az a nő, aki éveken keresztül az egyetlen volt a szemében, akiért odahagyta az apját, a fajtáját és akiért vállalta magára a zavart és a gyötrelmet. És ez az útése a sorsnak is telált és Jákob ájultán roskadt össze.

Vissza a gettóba! Mert hová menjen szegény öreg zsidó fiú, aki valamikor eldobta magától az „arba-kanfosz“-t és azt hitte, neki már semmi dolga sincs többé azzal a néppel, amelyből származott. Csak természetes, hogy a csigabiga, amikor kimerészkedik a házából és ráütnek a szarvára, hamar visszahuzza magát az odujába. Jákob Bendixen is azt hitte, hogy hazamegy, mert ő még nem tudta, hogy a hazatérés útja másfelé vezet. (Vége köv.)

giak 1 mandátumot vesztek, míg a radikálisok és szocialistaradikálisok 50, a szocialisták 48 és a kommunisták 17 mandátumot nyertek. A radikális szocialisták főleg a vidéken hódítottak sok mandátumot. A szocialisták támogatásával az új kamarában ők fogják alkotni a többséget.

Párisban az első kerületben Fabry gyarmatügyi miniszter listája aratott nagy győzelmet. A kerület 13 mandátumából kilencet szerzett meg, míg a baloldali kartell és a kommunisták 2—2 mandátummal voltak kénytelenek megelégedni. A harmadik kerületben Rollin listája nyolc mandátumot, Painlevé listája ötöt nyert. Az Action Française listája, élén Daudet Leonnal megbukott. A francia hivatalos körök egyelőre igen tartózkodóan nyilatkoznak a jövőről. A kormány összes tagjait megválasztották ugyan, mégis Poincaré lemondása elkerülhetetlennek látszik és Briand—Herriot-kormány alakulásával számolnak, amelyben Poincaré igyekezni fog legalább a külügyi tárcát megtartani.

Külföldön nem okozott nagy meglepetést a választások eredménye. A londoni esti lapok nyíltan kifejezik azt a meggyőződésüket, hogy Poincaré megbukott. A Bloc National kudarcát után — írja a „Star“ — a baloldali blokk többsége a Ruhr-politika megváltozását jelenti. A tekintélyes „Manchester Guardian“ már kevésbé optimista és azt hiszi, hogy Poincaré befolyása továbbra is érezhető lesz a francia politikában.

Megszilárdul az antant

Olaszországban szintén nagy reményeket fűznek a nemzeti blokk vereségéhez. A római „Tribuna“ biztosra veszi, hogy Briand vagy Herriot kerül kormányra, akik mindketten biztos zálogát nyújtják Franciaország és Olaszország jó viszonyának, míg Olaszország semmit sem nyer azzal, ha a baloldali republikánus kormány helyébe a radikális szocialista kormány kerül.

A félhivatalos francia Havas-ügynökség természetesen igyekszik szépíteni a sovinszta politika csődjét és annak a reményének ad kifejezést, hogy az új parlament követni fogja Poincaré külügyi politikáját, amely a szakértők javaslatain alapul. Amint Macdonald kormányralépése nem változtatta meg érezhetően Anglia külpolitikáját, a francia baloldal hatalomrajutása esetén sem várható ilyen fordulat a francia külpolitikában.

Lanczet M. Fiai

déligyümölcs és fűszernagykereskedés
Tg.-Mures / Telefon 511

Ez történt...

A jó sadchen. A böbeszédű reb Geel esernyős sehogysem tudott megélni nagyszámu családjával a mai nehéz világban becsületes mesterségéből és így szemmel nézte, hogy szomszédja, reb Zurach a sadchen mint gyarapodik napról-napra. Elhatározta, hogy ő is fölcsap sadchennek, mert úgy találta, hogy ez éppen neki való hivatás, mivel ehhez csak beszélőtehetség szükséges, már pedig ő ki nem fogy a szóból sohasem. Hozzá is látott a munkához és ahol reb Zurach egy partit megindított, nyomban ő is beleavatkozott, hogy majd a közvetítési díjból ő is részt követelhesen. Azonban valahányszor a szerencsétlen reb Geel beleavatkozott a parti mindig füstbe ment.

Reb Zurach látva, hogy konkurrensé minden jól indult közvetítést szószátyárságával meghiusít, kénytelen-kelletlen följánlotta neki, hogy társuljon vele, de kikötötte, hogy csak kettesben járhatnak el parti ügyben és neki okvetlenül hallgatnia kell, legfeljebb megerősítheti reb Zurach állításait.

Reb Geel ráállt a társasüzlere és már is elindultak egy lányos házhoz, hol reb Zurach beprotézsal egy ifjút, kiről elmondta, hogy jesive-bócher volt. — Mit, — vág közbe reb Geel — egy jesive-bócher? Kérem az a fiú annyit tanult, hogy a pressburger rebbe beállhat hozzá inasnak.

Reb Zurach oldalba bökte, emlékeztetve vállalt kötelezettségére és folytatta: — Az ifjú jól kezeli a tollat sőt verseket is szokott írni? — Mit, írni? — szól reb Geel — egy fél tucat ügyvéd nem tud úgy írni mint ő.

R. Zurach hátba vágta a hallgatni nem tudé üzlettársat és szólt: — Az ifjú már öt évvel ezelőtt önállósította magát, jól menő üzlete van és már szerzett is egy kis pénzt.

— Mit, egy kis pénzt — rikácsolt reb Geel —, kérem, olyan vagyona van, hogy Rotschild hozzá képes egy utcaszéli koldus.

R. Zurach mérgesen rákiáltott, hogy fogja be a száját. A családapa mindezeket végig hallgatva, összeráncolta homlokát és szólt:

— R. Zurach, hogyan ajánlhat leányomnak ilyen partit, hiszen ha a fiú tényleg olyan sikerült, akkor nem veszi el leányomat, mert vajmi esekély az a hozomány, amit én leányommal adhatok?

Erre reb Zurach megnyugtatta, mondván, hogy nem lehetetlen a dolog, mert a vőlegényjelöltnek van egy kis hibája, amennyiben a háta egy kiesit domboru, mondjuk, hogy van egy kis pupja.

R. Geel úgy érezve, hogy most rajta a sor ráduplázni, kivágja:

— Mit, egy kis pupocska? Kérem akorra, akár csak egy sütökemence.

Persze szó sem lehetett többé a partiról.
Etoile, Szászváros

Van oka a sirásra. Reb Zalmen, midőn a reggeli ima azon mondatánál tartott „vekülom pajszchim esz pihem“, nagyon elkezdett sirni. Odament hozzá reb Smiel és megkérdezte:

— Zalmen, miért sirsz oly nagyon éppen ennél a mondatnál?

— Mert hét leányom van otthon — feleli reb Zalmen.

— Nos talán csunyak? — érdeklődik Smiel.

— Nem, külöm áhivim, mind kedves és szép.

— Talán betegek?

— Dehogy, külöm gibajrim, mind erős és egészséges.

— Talán rossz utakon járnak, kicsapongók?

— Sőt, külöm kedocsim, mind jámbor és szent.

— Akkor hát miért sirsz oly nagyon?

— Mert vekülom pajszchim esz pihem, mindnek kell enni adnom.

A megérdemelt jutalom. R... községben egy fukarságáról közismert gazdag zsidó meghalt. Midőn Isten színe elé érkezett és beoasatást kért

Végre rövidesen Cluj városában is kapható lesz a kiváló minőségű

Dreher-Haggenmacher-Sör!

a menyországba, kérdé tőle az Örökkévaló:

— Mi jót tettél életedben?

— Mikor egy szegény koldus jött kéregetni, adtam neki két krajcárt.

— Mózes — szól az Örökkévaló — nézd meg, igaz?

Mózes megnézi a nagy könyvben, amelyben a jótétemények vannak följegyezve, melyet az emberek a földön cselekednek:

— Igaz — szól Mózes.

— Hát még mi jót tettél? — kérdé újból az Örökkévaló.

— Egy másik koldusnak ismét két krajcárt adtam.

— Mózes — szól az Örökkévaló — igaz?

Mózes megnézi és szól:

— Igaz.

— És még mi jót tettél? — kérdé az Örökkévaló megint.

— Egy harmadik koldusnak újra adtam két krajcárt.

— Mózes — szól az Örökkévaló — nézd meg igaz?

— Igaz, — szól Mózes.

— És még mi jót cselekedtél? — kérdi újra az Örökkévaló.

— Más semmit.

— Mózes, — szól az Örökkévaló — geb im zurück seine sechs Kreuzer und schick im zum Teufel.

H. G. Resita

Folytatódnak a sétatéri verekedések Minden inzultusról jelentést kell tenni a rendőrségnek

(Cluj-Kolozsvár, május 13. Az Uj Kelet tudósítójától.) A vasárnap délutáni sétatéri verekedések, amelyekről az Uj Kelet hírt adott, megisméltődtek. A sétatér különböző pontjain ismét számos zsidó járókelőt inzultáltak anélkül, hogy az ártatlanul bántalmazottaknak bárki is védelmére kelt volna. Hétfőn délután hét és nyolc óra között két zsidó fiatalember csónakázott a sétatéri tavon. Ugyanakkor egy másik csónakban hat ismeretlen fiatalember ült, akik a csónakázó zsidó fiukat igazolásra szólították fel. Minthogy a kapott válasz nem elégítette ki őket, partaszállottak és megvárták, amíg a zsidó fiatalemberek is kikötnek. Ekkor aztán nekiestek a védteleneknek és botokkal agyafőbe verték őket, míg az egyik eszméletlenül terült el a földön. A másikat bedobták a tóba. A támadók aztán otthagyták áldozataikat. A verekedés után felvett orvosi látélet szerint a zsidó fiatalemberek komoly sérüléseket szenvedtek.

Az Uj Kelet munkatársa az egyre aggasztóbb méreteket öltő verekedések ügyében felkereste Gritta Ovidius rendőrprefektust és kérdést intézett hozzá, milyen intézkedéseket szándékozik tenni, hogy az állapotok további elfajulásának elejét vegye. A prefektus kijelentette, hogy a beérkezett jelentések alapján a veszélyeztetett helyekre megerősített rendőrszolgálatot rendel ki és a verekedők ellen az eljárást minden esetben megindítja. Szükséges azonban, hogy minden ilyen inzultus tudomására jusson, ezért felhívja a közönség figyelmét arra, hogy minden hasonló verekedésről azonnal tegyenek jelentést a rendőrségnek.

Véres verekedés a hallei Moltke-szobor leleplezési ünnepélyén

Berlin, május 13. Moltke hallei szobrának leleplezése alkalmából több mint 100 000 kampókeresztes vett részt Oszkár porosz herceg, Ludendorff, Hindenburg és Tirpitz vezetésével. A kommunisták meg akarták zavarni a monarchista tüntetést. Véres összeütközésre került a sor. A kommunistáknak tiz halottjuk és számos sebesültjük maradt az összeütközés színhelyén.

Emelkedik a Duna vízállása. Budapestről jelentik: Az utolsó 24 órában a budapesti szakaszánál 15 centiméterrel emelkedett a Duna vízállása. Aquincum és a római fürdő között a víz előntötte a partszegélyt.

Zsák ~ Ponyva

Vétel! Eladás
Kölcsönintézet, javítóműhely
Albala Izsó Timişoara
II. Piata Traian 2. szám. Sügönycim: Albala Timişoara-Fabrica
Interurban telefon 69

Katasztrófával fenyeget a ruhrvidéki bányászsztrájk

A gyárak egymásután szüneteltek be üzemüket. Redukálták a vonatok számát és a hajójáratokat. Szimpátia-mozgalom a külföldi szénbányászok körében

(Berlin, május 13. Az Uj Kelet tudósítójától.)

A ruhrvidéki bányászsztrájk változatlanul tart. Egyes bányákban az eddiginél valamivel nagyobb munkakészség mutatkozik, más helyeken viszont a helyzet még inkább kiéleződött. Hammban az egyik bánya munkássága titkos szavazással elhatározta, hogy újra felveszi a munkát az eddigi feltételek mellett. Ettől az egy esettől eltekintve azonban a munkásság harci kedve nem csökkent, mert számít a külföldi bányászok segítségére, különösen az angolokra és a hollandokra, akik

delegátusokat küldtek a Ruhr-vidékre.

A bérharc következményei katasztrófális jellegűt kezdenek ölteni. A bochumi gyártelepek már két napja nem kaptak köszönetet. Az északnyugati vasipar részben már be is szünetelt üzemét, ami rövidesen nagyobb arányokat fog ölteni, ha nem sikerül a munkaadóknak megegyezniök. Még a Krupp-művek is bejelentették, hogy a szén és kokszi hiánya miatt kénytelenek lesznek üzemüket részben vagy egészben beszüntetni. Súlyos helyzetbe került a rajnai hajózás is, mert a kikötőkbe alig érkezik szén. Tizenhárom vonatjáratot kellett beszüntetni, sőt Essen egyik városrészében a gázvilágítás is szünetel a szénhiány miatt. És úgy a munkaadók, mint a munkásság körében

nem nagyon biznak a gyors meg-
egyeződésben,

A néppárt nagygyűlésének utóhangjai

Pártok és lapok tojástánca az antiszemitizmus körül

(Cluj Kolozsvár, május 13. Az Uj Kelet tudósítójától.) Valami egészen csodálatos dolog történt két nap óta a kolozsvári liberális-párt hivatalos lapjának, az „Infratirea“-nak a hasábjain. A lap munkatársai két nap óta mindent elkövetnek arra, hogy a néppártot és különösen annak egyik vezérét, Goga Octavian, bevádolják a román közvélemény előtt. Az „Infratirea“ feljeleníti Goga Octavian meg Averscu tábornokot is, hogy — nem antiszemita. Ezt a szörnyű és megbocsát-hatatlan vádat pedig abból az alkalomból szögezi Averscuék mellé, hogy a néppárt vezérei a vasárnapi kolozsvári nagygyűlésen ünnepélyesen leszögezték, hogy tiszteletben akarják tartani az összes ittlakó és a békeszerződés rendelkezései értelmében állampolgári jogot nyert kisebbségek szabadságjogait.

Mi, akik egy kicsit a kulisszák mögé is látunk, jól tudjuk, hogy az „Infratirea“ szemrehányó és vádló cikkeinek politikai háttérre van. Tagadhatatlan az a tény, hogy a néppárt, különösen az ifjúság egy bizonyos rétegénél a körében egy jutott népszerűsége, hogy azt hitték róla, ő képviseli az intézményes antiszemitizmust. Nos, ha a párt vezérei bevallják, hogy nem állanak az elvi antiszemitizmus álláspontján ez igen tiszteletreméltó és megnyugtató dolog, bár ennek ma még úszópán elméleti értéke van, de mi a magunk részéről türelemmel várjuk, hogy a tettek nem-e cáfolnak rá a kijelentésekre.

Nem így az „Infratirea“, amelynek munkatársai — bizonyára a lap által képviselt párt vezéreinek jobb belátása ellenére — korteszesszövegek használnak fel a párt vezéreinek deklarációját és a gyűlésen elhangzott antiszemita tüntetésekkel szembeni passzív állásfoglalását. Bár az „Infratirea“ nem hangoztatja azt, hogy ő, vagy az a párt, amelyet a lap képvisel antiszemita volna, de azt írja, hogy a gyűlésre sereglett diákokat és parasztokat keserű osalódás érte, mert lelkes antiszemita tüntetéseiket (közbevetve legyen mondva, hogy az „Infratirea“ cikkiróját tévesen informálták, mi is ott voltunk a gyűlésen, a parasztok nem tüntettek a zsidók ellen, bármennyire is agították némelyek ennek az érdekében) az Averscu-párt nem honorálta és egyetlen egy vezér sem mondotta, hogy ki kell tenni a zsidókat az országból és senki sem beszélt a valódi nemzeti eszméről.

A lap beállítása szerint Goga és az Averscu-párt megcsalta híveit, mert kísült róla, hogy nem is olyan antiszemita, mint ahogy azt tőle joggal elvárták. Hogy a dolgot jól megértsük, tudnunk kell azt is, hogy az antiszemita mozgalmak megjelenése óta egyes vezető politikuskok rezervált

habár Mehlich birodalmi biztos nagy igyekezettel folytatja a békéltető eljárást. A közmunkaügyi miniszter szerdára magához kérte a bányatulajdonosok és a bányászszövetségek képviselőit, de nem biztos, hogy azok megjelennek az értekezleten.

Hindenburgban nyolcvankilenc bánya különböző pártbeli konferenciát tartott, amelyen 65 szavazattal 19 ellenében a szükségmunkák beszüntetése mellett foglalt állást. Ugyanitt a sztrájkoló bányászok és asszonyok tiltakozógyűlést rendeztek a közmunkaügyi minisztériumnak a nyolcórás munkanap melletti döntése ellen. Ebből az alkalomból súlyos utcai zavargásokra került a sor.

A bányászasszonyok megverték egy bányatanácsost,

a dolgozni akaró munkásokat is megtámadták. Az incidensnek a rendőrség vetett véget.

Felvilanyozó erővel hatott a munkások körében az a hír, hogy a csehszlovákiai szénbányászok szolidaritási határozatot készülnék hozni. A prágai kormány azonban lehetetlennek tartja a szénkivitel beszüntetését, mert a főleg nemzeti szocialista vasutasok aligha fogják teljesíteni a bányászok kívánását. A bányatulajdonosok sem hiszik, hogy a cseh bányászok szabotálni tudjanak, viszont a szénkivitel megszüntetését csak sztrájkjal lehet elérni. A gazdasági helyzet azonban nem ad alkalmat a munkabeszüntetésre.

álláspontra helyezkedtek a mozgalommal szemben, legalább is óvakodtak hivatalosan kijelenteni, hogy ők nem antiszemiták. Mindezt csak azért, hogy az antiszemitizmust hirdető tábor bizalmát el ne veszítsék.

Tagadhatatlannal, a legszerencsésebben járt a néppárt, amelyről hosszú ideig — miért, miért nem ma már ne katasztrófa — azt hitték, hogy pozitív antiszemitizmus tendenciái vannak. Az „Infratirea“-nak nagyon fájt a tömegnek ez a hite, mert éppen a fentemlített okok miatt az a hit gátolta meg az „Infratirea“-t abban, hogy hevesen támadhassa a néppártot, mint a kormány politikai ellenfelet és ezért háborodik fel most lap, hogy a néppárt annyi ideig bolonddár tartotta a világot, holott kísült, hogy semmivel sem nagyobb antiszemita, ha nyílt színvallásra került a sor, mint például — az „Infratirea“.

A nemzetipárt hivatalos lapja a „Patria“ bár távolról sem olyan tendenciával, mint az „Infratirea“, hasonló élénkséggel kommentálja, Goga nyilatkozatai kétes értékűek, mert amikor egyrészt az Uj Keletnek kijelenti, hogy a belső zsidókkal szemben nem táplál ellenséges érzelmeket, ugyanakkor a bukaresti sajtó zsidó munkatársaiban, akik ipso facto állampolgárok, éppen zsidó voltakát támadja.

Mi ebből a sajtókampányból azt a már százszor megállapított szomorú tanulságot vonjuk le, hogy a zsidókérdést, amelynek interpretálásának mikéntjétől ma már nemcsak kulturális és népi érdeke, de igen sokszor a testi épsége is függ a romániai zsidóságnak, lelkiismeretlen kézzel korteszövegek prédájává dobják. Holott számolni kellene azszal, hogy pártpolitikai célokért még sem volna szabad egy mostan felnövő generáció lelki megmetyelvezésének munkájához segítő kézzel hozzájárulni.

ELADÓ HÁZAS- TELEK

Hegyalatti-utca
11—11/a

2 szoba, 4 szoba,
2 konyha, együtt
vagy külön-külön

Ára 230.000 lei.

Egy szoba konyha
elfoglalható.

Értekezhetni:

Kun Mátyás Fia Cluj, Cal. Victorie 2

vidéki

onatok számát
ászok körében

iztos nagy igyeke-
eljárás. A köz-
ra magához kérette
bányászszövetségek
hogy azok megje-

nikilenc bánya kü-
tartott, amelyen
a szükségmunkák
állást. Ugyanitt a
nyok tiltakozógyü-
ügyi minisztérium-
melletti döntése
súlyos utcai zavar-

gverték egy bá-
st,

t is megtámadták.
vetett véget.
ott a munkások kö-
sehszlovákiai szén-
árazatot készülnék
zonban lehetetlen-
züntetését, mert a
utasok aligha fog-
vívásukat. A bányá-
gy a cseh bányá-
szon a szénkivitel
al lehet elérni. A
nem ad alkalmat a

hangjai

ral
zgalommal szemben,
san kijelenteni, hogy
csak azért, hogy az
or bizalmát el ne

rencésében járt a
eig — miért, miért
— azt hitték, hogy
enciái vannak. Az
tömegnek ez a hite,
amiatt az a hit gá-
ban, hogy hevesen
a kormány politikai
el most lap, hogy a
tartotta a világot,
em nagyobb antisze-
került a sor, mint

a „Patria“ bár tá-
mint az „Infraterra“,
Goga nyilatkozar
egyreszt az Uj
öldi zsidókkal szem-
meket, ugyanakkor
arssiban, akik ipso
ó voltukat támadja.
azt a már száz-
ulóságot vonjuk le
a interpretálásnak
kulturális és népi
épsége is függ a
etlen kézzel kortes-
számolni kellene
t még sem volna
eráció lelki meg-
ító kézzel hozzá-

Hegyalatti-utca
1—11/a

szoba, 4 szoba,
konyha, együtt
nagy külön-külön
ara 230.000 lei.
egy szoba konyha
foglalható.

értekezhetni:
al. Victorie 2

HIREK

Az Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bánáti zsidóság
napilapja

Szerkesztők: Giszkalay Janos és dr. Marton Ernő.

Felelős szerkesztő: Dr. Marton Ernő

Az Uj Kelet cikkeinek utánnyomását csak a forrás meg-
jelölésével engedjük meg.

Elfizetési árak: Egy hónapra 70 lei, negyedévre 20 lei
félévre 380 lei, egész évre 750 lei.

Gyilkosság a belgrádi Buddha-templom előtt

A kalmuk-kolónia sötét tragédiája. Aki sógornőjét
leánykereskedőknek eladja

(Belgrád, május 13. Az Uj Kelet tudósítójá-
tól.) Belgrádtól nem messze, a Csutura nevű
városrész mögött terül el egy kis proletárne-
gyed, amelyet a belgrádiak vörös kereszt né-
ven ismernek. Az idegen, aki Belgrádnak ebbe
a részébe téved, azt hiszi, hogy különös varáz-
sát folytán kiesett Szerbiából, csodálatos dzsi-
nek messzeragadták Európa határaitól és valami
távol, keleti ország különös városába vezették.
A vörös kereszt szűk, kanyargós utcáin nem
lehet fehér embereket látni. Sötétbarna arcok
merednek felénk és különös mandulavágásu
szemekből árad felénk a gyanus pillantás. Bel-
grádnak ebben a városrészében a Wrangel-
hadsereg egyik töredéke, a tatár kalmukok él-
nek, akik Buddhában hisznek és akiknek kü-
lön pagodájuk is van a vörös kereszt egyik
félreeső uccájában.

Az indiai isten temploma

A kalmukok mongol néptaj leszármazottai,
akiket a világháború sodort a Wrangel-hadseregbe
s akik számszerint mintegy háromszázan már 1921
óta élnek Belgrád környékén. Mivel a kalmukok
hitük buddhisták, egy kis sötét szobában budd-
hista pagodát nyitottak maguknak. Ebben a ház-
ban, amelyben búzát, teát, rizst áldoznak Budd-
hának az indiai istennek, ott van Buddha sötét,
titokzatos szobra is és körülötte a legpiszkosabb
rendetlenségben hever a templom felszerelése.

Egy titokzatos keleti mese
véres valósága

Nem messze Buddha sötét templomától élt
Belgrádban Csukarinov-Baldanov Ceba kalmuk
katona, aki már az ötven év felé közeledik. Csuk-
karinov néhány évvel ezelőtt magához vett egy
fiatal kalmuk leányt, Katyát, aki most mult el
huszonkétéves. Katya nővére, Patma egy
másik kalmuk menekültnek, Szandzsa Amrahovnak
a felesége. Patma nemrég arra beszélt rá Ka-
tyát, hogy hagyja ott férjét, Csukarinovot és jöj-
jön el hozzájuk, mert igen jó keresetre van kil-
látás, valójában pedig az volt a terve, hogy
Szandzsa Amrahovval együtt a fiatal és szép kal-
muknőt kétezer dinárért eladják egy belgrádi
leánykereskedőnek, aki a kalmuk városrészben, ahol
sok szép leány és nő van, már több jó üzletet is
kötött. Katya hallgatott is sógora kérésére és fér-
jét, az öreg Csukarinovot néhány hete elhagyta.

A különös, sötét és titokzatos keleti mesének
tegnap délután véres befejezése volt. Az elhagyott
öreg Csukarinov heteken keresztül buskomoran ült
odahaza és minden nap megjelent Buddha templom-
ában, ahol ételáldozatokat mutatott be az indiai
istennek, csak hogy visszanyerje feleségét. De a
fiatal Katya, aki sűrűn bejárt Belgrádba és egyre
szébb ruhákban tért haza a szegényes kis lakására,
sommira áron sem akart visszatérni férjéhez, a nyo-
morúságba. Csukarinovban véres bosszu terve érle-
lődött meg. Tegnap délután, mikor az elhagyott
kis városrészben senki sem járt, beállított Amra-
hov Szandzsa lakására, amely közvetlenül a Buddha
templom templom mellett van, előhúzza hosszú
kőzakkját, rárohant Amrahovra, aki Katyát tőle
elvette.

A két férfi között irtózatoss párbaj fejlődött ki.
Az öreg Csukarinov késével végül is oly súlyos
sebet ejtett ellenfelén, hogy az néhány perc múlva
lélegzést vesztett.

A kamizsai ismerkedés epilógusa

A kalmuk kolóniáról azonnal értesítették a bel-
grádi rendőrséget, ahonnan nagyobb szakasz csendő-
rovult ki a vörös kereszt különös utcáiba. A gyil-
kóst a Buddha-szobor előtt találták meg, félig ön-

kivületi állapotban, amint istenének könyörgött.
Csukarinov bevallotta tettét a csendőrvőknek és el-
mondotta, hogy feleségével, Katyával Sztarakani-
zsán ismerkedett meg ezelőtt két esztendővel és
azóta vadházasságban élt vele. Nem bírta elviselni
azt a gondolatot, hogy Katya sógora eladja felesé-
gét és a fiatal nőt belgrádi leánykereskedők kar-
mainak engedje át és ezért határozta el magát
arra, hogy meggyilkolja Szandzsa Amrahovot.

A belgrádi csendőrség a gyilkos Csukarinovot
letartóztatta.

— Fürstenberg herceg disztagja a kommu-
nista klubnak. Prágából jelentik: Az Ushostban tar-
tózódó fiatal Fürstenberg herceg az ottani kom-
munista sportklubnak néhány deszkát és gerendát
ajándékozott, amiért a kommunista klub hátlából
disztagjává választotta a fiatal herceget. Egy kül-
döttség kereste tőle a herceget és ünnepiesen át-
adta neki a disztaggá való megválasztásáról szóló
diszoklevelet, mire a herceg megvándorolt a kom-
munista ifjakat és autóján szállította őket haza.

— Ötmillió dollár kártérítés két amerikai
polgár életéért. Athénből jelentik: Valonából
érkezett jelentés szerint az Egyesült Államok kor-
mánya jegyzéket küldött Albániának, amelyben
ötmillió dollár kártérítést követel a Tirana kör-
nyékén nemrég megölt két amerikai életéért, akik
Morgan bankár kíséretéhez tartoztak. Az albán
kormány hír szerint még nem válaszolt a jegyzékre.

— Óriási tűzvész Hamburgban. Berlinből
jelentik: Kilencedikén éjszaka a Freihafenlager-
haus Gesellschaft nyolcvan méter hosszú raktára ki-
gyulladt. A raktárakban viasz, olajok és papír
volt, úgy, hogy a tűz igen gyorsan terjedt, dacára
annak, hogy harminchat gőzfecskendővel igyekez-
tek a tüzet lokalizálni. A raktár összeomló falai
az egyik gőzfecskendőre zuhantak. Az elégett áruk
a német-országi Transportgesellschaft tulajdonát ké-
peztek, a veszteség több mint egymillió arany-
márkát tesz ki.

— Meghalt a bolgár szocialista párt meg-
alapítója. Szófiából jelentik: Blagojeff bolgár
szocialista politikus tegnap hosszas betegség után
hetven éves korában elhunyt. Blagojeff a bolgár
szocialista párt megalapítója volt és az egész élete
folyamán élénk érdeklődéssel kísérte a politikai
eseményeket és a munkások helyzetét.

Május Laghaomer napja!

22

Avivák!

Május

rendeztetek virágnapot a K.K. javára.
K.K. biztosok, Barissziák, segítségük
az Avivát a virágnap megrendezésében

— A Condescu-ügyben a rendőrség vette
át a nyomozást. A Condescu milliós sikkasztási
ügyében a vasutigazgatóság a további nyomozást
a kolozsvári rendőrségnek adta át. A rendőrség
Gritta prefektus vezetésével már az első napon
szép eredményt tudott elérni, mert a kisebb köl-
csönökből harmincezer lejt különböző helyeken
lefoglaltak. A nyomozás folytatásaképpen Gritta
prefektus a bukaresti rendőrség megkeresésével
beidézte Curagea és Davidescu bukaresti mérnö-
köket, akik Condescuval jóbarátságba voltak és a
rendőrség a két mérnök vallomása után valószínű-
leg újabb irányban folytatja a nyomozást.

— Magyar vagongyarak kartellje. Buda-
pestről jelentik: A magyar vagon- és mozdony-
gyarak körében kartell megalakulását célzó moz-
galom észlelhető. A kormány ugyanis a jóvá-
tétel terhére Jugoszláviának tartozik 85 moz-
donyt és 1125 különböző típusu vagon szállítá-
ni. A szállítmány értéke hozzávetőleg hat és
félmillió aranykoronára rug. A rendelésben
rész akarnak venni az összes vagongyarak olyan
arányban, hogy egy sem kapjon a másik ter-
hére előnyöket.

— A tüdőgyulladás új kezelési módja.
Londonból jelentik: Dr. Felton amerikai or-
vos a tüdőgyulladásnak új módját találta fel,
amely a tuberkulózis halálos arányszámát 50
százalékkal csökkentti. Felton dr. találmánya
egy lószérum, amelyet több newyorki kórház-
ban kipróbáltak anélkül, hogy azokat a káros
hatásokat tapasztalták volna, amelyek a régebbi
lószérumok alkalmazását kísérték.

— Adolf Friedmann dr. Erdélybe jön.
Berlinből jelentik: Dr. Adolf Friedmann, az ismert
író és publicista, aki tudvalevőleg Herzl Tivadar
egyik legjobb barátja volt és életrajzírója, az er-
délyi Keren Hajjeszód bizottság meghívására a
közeli napokban Erdélybe érkezik. Vele együtt jön
felesége, aki egyébként neves orvosnő és ugyan-
csak értékes vezetője a zsidó nőmozgalomnak. Dr.
Friedmanné a híres Samson Raphael Hirsch unoká-
ja. A kiváló házaspár Erdély különböző városai-
ban előadásokat fog tartani Palesztina felépítéséről.

— Főlemelik a kamionázs-díjakat. Buka-
restből jelentik: A vasuton érkezett áruk haza-
szállításának díjait a CFR. vezérigazgatósága ren-
deleti uton főlemelte. Az új díjszabás legkisebb
tétéle 18 lej, legmagasabb tétéle 1187 lej.

— A newyorki szabadkőművesek Palesz-
tina felépítéséről. Newyorkból jelentik: Most
történt meg először a szabadkőművesség történeté-
ben, hogy a szabadkőművesek mint ilyenek vala-
milyen célra szervezkedtek volna. Március 29-én
a newyorki szabadkőművespáholyok 80 mestere és
nagymestere a Hotel Imperialban bankettet adott
dr. Weizmann tiszteletére. Ezen a banketten elhatá-
rozták, hogy a zsidó nemzeti otthon felépítését er-
kölcileg és anyagilag a legerősebben támogatni
fognak. A lelkesedés olyan nagy volt, hogy New-
york állam szabadkőművesei a saját körükben
200.000 dollár összegyűjtésére kötelezték magukat.
Weizmann felszólalásában vázolta azokat a nagy
teljesítményeket, amelyeket az ország felépítésében
a chalucok eddig végeztek és vázolta azt a hatást,
amelyet a galutbéli zsidóság szellemi életére a
nemzeti otthon felépítése gyakorolni fog. A fel-
szólalók között a keresztény Wahle bíró a szabad-
kőműveseket a Keren Hajjeszód-munkára hívta fel.
Szerinte a zsidó mindig uttóró munkát végzett és
ő egyengette az igazság útját, emiatt magával
hordta és magasan tartotta a frigiditást, bárhová
üzte őt a sors és bárhová kergette a rómaiak vagy
keresztények üldözése. Mert a zsidó mindig ezt
tette, azért lehet a világbeke nagyszerű művének
pionirja. Tisztelettel adózik — ugymond — dr.
Weizmannnak és mindazon férfiaknak, akik vezé-
rükkel együtt testvéreikért és az emberiség test-
vériesüléséért küzdenek. Felszólalt még Silvermann
rabbi, aki a Palesztina-munka ellenzőinek erejét
a viharban lebegő pillangó szárnyacsapkodásaihoz
hasonlította. Szerinte e munka megakadályozásának
kísérlete olyan, mintha a Niagara zuhanó vizesé-
sét akarná valaki feltartóztatni.

— Értekezlet az agrárreform ügyében.
A földmivélsügyi vezérigazgatóság május 20 ra
a vezérigazgatóság hatásköre alá tartozó összes
agráratanácsosokat Clujra rendelte. Az értekezle-
ten Petrini Emil vezérigazgató közölni fogja az
agrárreform gyorsabb végrehajtására vonatkozó
miniszteri utasításokat.

— Merénylet egy japán politikus ellen.
A Reuter-iroda jelenti Tokióból, hogy egy vonatot,
amelyen Takahashi, a sajakájok vezére utazott, ki-
sikkaltak. Négy ember életét veszítette, több meg-
sebesült. Takahashi és kísérete sértetlen maradt.
Azt hiszik, hogy a pártvezér ellen elkövetett
merényletről van szó, aki ellen január 30-án
hasonló merényletet követtek el. Akkor szintén
megkísérelték, hogy kisikkalassák azt a vonatot,
amelyen Takahashi utazott.

— Kivégezték az andaluziai vasúti rabló-
kat. Párisból jelentik: Madridban pénteken reggel
három kivégzés volt. Egyszerre akasztották azt a
három banditát, akik a mult héten megállították
az andaluziai postavonatot és kirabolták.

— Hétmillió dollár tűzkár. Newyorkból
jelentik: Sanfranciscói jelentés szerint a Kali-
fornia Navigation Compani egy dokkja hirtel-
len keletkezett tűz következtében elpusztult. A
tűz 18 órán át tartott és több mint hétmillió
dollár veszteséget okozott.

— Elárverezik Robinson puskáját. Lon-
donból jelentik: Május 21-én kerül árverésre
Robinson Cruzoe puskája, amelynek tusába
Alexander Selkirk neve és az 1701-es évszám
van bevésvé. Tudvalevő, hogy Defoe világ-
hírű regényét ennek az Alexander Selkirknek
kalandjai nyomán írta meg.

* Észak- és Délamerikába utazók kérjenek
azonnal prospektust „Cosulich Line“-től Bucuresti,
Calea Grivitei 181.

Szőrmefestés és
gyapjufestés

TAVASZI RUHAKAT A LEGSZÉBBEN TISZTIT
"KRISTÁLY" GŐZMOSÓGYÁR CLUJ
Telefon 500

Gyapju és gyapju-
fonalfestés

Házassulandók
figyelmébe

Saját érdekében győződjön meg, hogy butorait mégis csak

Fischer Albert és Társa
cégnél szerezheti be a legolcsóbban. Figyelni a címre!

Gyári lerakat Cluj, Calea Regele Ferdinand 61. sz.
Telefon 5-79 Gyártelep: Gherla

ÉTTEREM

Tisztelettel értesitem a Gheorghenibe érkező utazó urakat, hogy az „Ivria” club helyiségében kóser éttermet nyitottam, hol is t. vendégeimnek egész napon át hideg és meleg konyha, valamint kitűnő italok állanak rendelkezésre. — B. pártfogást kér:

SALAMON S.

butort, zongorát

akar venni, ne sajnálja az utat

Marosvásárhelyre és teki nta meg a

SZÉKELY és RÉTI
ERDÉLYRÉSZI BUTORGYÁR RÉSZV.-TÁRS. butortermetl sztalosok furnárszükségleteiket legolcsóbban itti szerezhetik be

MEGÉRKEZTEK
a pehely-nyulször-
könnyű kalapok

DRBJA LEI 120.—

Weisz Siegfried kalap- és uridivatár-
házába Cluj, Calea Reg. Ferdinand 6.

Használjunk kizárólag

PLANTOL

legjobb növényzsír, mert ez tiszta, egészséges és kiadós!

Főtisztelendő Fuchs Benjámint nagyváradi főrabbi felügyelete alatt készült, szigoruan ortodox rituális előírás szerint.

Képviselet: HIENZ VILMOS Cluj

VELMA SUCHARD
CSOKOLÁDÉKÜLÖNLEGESSÉG.

Központi Télikert-Bár!

szenzációs májusi műsora

este pont 9 órakor kezdődik

KÖZGAZDASÁG

A cluji mintavásár ügye. A cluji kereskedelmi és iparkamara részéről a mintavásár ügyében ma Caciula titkár Bukarestbe utazott, hogy a kereskedelmiügyi minisztériumban elintézzze a vásár szubvencióját és hogy a főváros kereskedő- és iparoskörét megnyerje a mintavásár számára. A rendezőség nagy súlyt helyez arra, hogy a regáti városokból minél számosabban látogassanak el a mintavásárra.

A mai valutapiac

A piac a francia frank. esésének hatása alatt állott és a lej szilárdulása alig érintette a piacot. Elénk forgalom mellett az árak így alakultak: Osztrák korona 352-355, magyar korona 440-450, cseh korona 585-587, svájci frank 35-65-35-75, francia frank 11-30-11-40, dollár 200-201, font sterling 873-880, olasz líra 8-95-9-00, dinár 2-30-2-35.

Valutapiac május 13-án:

Bukarest. Devizák: Páris 1165, Berlin —, London 873, Newyork 199, Róma 895, Zürich 35-50, Bécs 23, Prága 585, Budapest 23, Varsó 18.

Bukarest. Valuták: Napoleon 735, márka 44, leva 135, török líra 105, font sterling 860, francia frank 1200, svájci frank 35-00, olasz líra 880, drachma 450, dinár 238, dollár 196-5, lengyel márka 22, osztr. korona 28, magyar korona 22, cseh korona 575.

Zürich. Nyitás-Zárlat: Berlin 130-130, Amsterdam 210-210-5, Newyork 563-75-564-25, London 2462-5-2460, Páris 31-40-31-10, Milano 2495-2495, Prága 1655-1650, Budapest 62-5-62-5, Belgrád 697-5-697-5, Bukarest 285-285, Varsó —, Bécs 79-5-79-5.

A rézárak behozatali vámjai. Bukarestből jelentik: A Legfőbb Vámügyi Bizottság a napokban a vámtarifának a rézárakra vonatkozó javaslatait tárgyalta. A belföldi gyárosok a külföldről érkező árak vámtételének tiszteresét követelték. A bizottság ezuttal az arany és ezüsttel kombinált luxusrézárakra vonatkozó intézkedéseket nem is tárgyalta, miathogy ezeket a mai rendelkezések szerint amugyis tilos behozni. A rézből készült műszerekre és gépekre vonatkozólag megkezdődtek a tárgyalások, amelyeket azonban a következő ülésen fognak befejezni és ugyanakkor fognak fölötük dönteni.

Megalakult a Sfatul máramarosszigeti tagozata. Máramarosszigetről jelentik: Vasárnap délelőtt megalakult itt a Kereskedők Tanácsa máramarosi tagozata. A cluji Sfatul részéről Szele Márton alelnök, Romanovici Gligor vezértitkár, Somogyi Miksa főtítkár, Jilesou előjárósági tag és Muth Mihály titkár jöttek a városba. A szónokok hangoztatták a kereskedők szervezkedésének fontosságát. A máramarosszigetiek részéről dr. Klein bankigazgató, a gyűlés elnöke üdvözölte a cluji vezetőséget és hangsúlyozta az egységes munka fontosságát. A szép számban jelen volt kereskedők aláírták a belépési nyilatkozatot. A tisztviselők megválasztására azonban nem került

sor, ezt május 18-ára halasztották, amikor a máramarosszigeti nagyipar és faérdekeltség képviselőit is bevonják az akcióba.

Közgazdasági Tanács Budapest. Budapestről jelentik: A kormány az összes gazdasági képviselők bevonásával Közgazdasági Tanácsot fog szervezni. A tanácsnak csak véleményező jellege lesz. Megalakulását május végére tervezik. A tanács elnökeként Bud Jánost és Hadik János grófit emlegetik.

SPORT

A román olimpiai válogatott. Savulescu bukaresti szöv. kapitány tegnap este Temesvárra érkezett, ahol Suciu és Vlad szöv. kapitányokkal tárgyalva, véglegesen összeállították azt a csapatot, amely az ország futballsport nivóját fogja reprezentálni a nemzetek közötti versenyen. Az összeállítás többé-kevésbé sikerültnek mondható és ha az egyes posztokra kerültek is egy arnyalattal gyengébb játékosok, mint amilyenek rendelkezésére állottak a nemzeti kapitánynak, úgy gondoljuk, hogy a beállított játékosok egy kis lelkesedéssel ugyanazon eredményt fogják produkálni, mintha a kimaradt aspiránsok játszottak volna a csapatban. A csapat 18-án indul Kolozsvárról. 20-án Pozsonyban játszik az ottani MLSz válogatott csapatával, majd 25-én Bécsben az osztrák válogatottal mérkőzik. A válogatott csapat tagjai: Kapusok: Strók I., Lázár. Hátvédek: Bartha, dr. Hirsch, Molnár Atilla. Halfok: Jakobi, Kinigli, Zimmermann, Halmos, Niculescu. Csatárok: Holz, Wetzler, Rónai, Guga, Bonciocat, Cipcian.

A budapesti II. osztályu bajnokságban az NSC 35 ponttal, a BEAC 31, a TTC 31 és a MAC 30 ponttal áll. Valószínű, hogy az NSC és a BAEC kerülnek az I. osztályba.

A Davis Cupban Magyarország részéről Kehrling, Péteri és Takács indulnak.

A Siófokon üdülő magyar olympia csapat átrándult Székesfehérvárra, ahol 1:0 arányban győzött a budapesti KAC csapata felett.

A magyar olympiai B. válogatott 3:1 arányban vereséget szenvedett Kölnben.

Alsóausztria—Nyugatmagyarország válogatott 2:0.

Wieni eredmények. Hertha—WAF 2:0, Admira—WSC 2:0, Simmering—Ostmark 7:1.

Öszeállították az olimpiai magyar csapatot. Budapestről jelentik: A párisi olimpiászra kiküldendő magyar futbalcsapatot összeállították. Kapusok lesznek Plattkó, vagy Zsák és Biri, hátvédek Vogl II., Mandl III. és Grósz, fedezetek Tóth, Guttmann, Hajós, Obitz, Blum és Nadler, csatárok Braun, Molnár, Takács, Orth, Opata, Eisenhofer, Hirzer, Jenny és Weisz. A huszonkét játékos közül tizenhároman esütörtökön Zürichbe indulnak, ahol vasárnap a Magyarország—Svájc közötti válogatott mérkőzés lezajlott. A most jövő vasárnap Estónia olimpiai csapata játszik a magyar csapattal.

Portugália nem vesz részt a párisi olimpiáson. Párisból jelentik Portugália bejelentette, hogy az olimpiai futballtornától visszalép. Ezért a május huszonhatodikára kisorsolt svéd-portugál mérkőzés elmarad. Svédország tehát mérkőzés nélkül bekerül a második fordulóba.

Engros / Endetail

FIGYELEM

Engros / Endetail

Külföldi rendes szőrmedivat szemleutunkról, amelyen nagy bevásárlásokat eszközöltünk, hazaérkezünk. Módunkban van a legutolsó divatszertint árúkeszletünket és prémjeinket bemutatni. Nyári bevásárlásoknál és rendeléseknél árdifferencia!

25% = OS nyári árak aug. 15-ig

Javítást, átalakítást szept. 1-ig előnyösen vállalunk

Szörme molykár elleni megóvás értékgaranciával, teljes szakszerűséggel legolcsóbb díjzabással

25% = OS nyári árak aug. 15-ig

Javítást, átalakítást szept. 1-ig előnyösen vállalunk

Mártonffy Testvérek szücsök
szőrmenagyáruháza Cluj, Piata Unirei 20. Telefoninterurban 10-25

Nagyban! Románia legelőnyösebb bevásárlási forrása! Kicsinyben!

Sir a gyermeke? Miért nem használ Höfer-gyermekhintőport és Höfer-gyermekkrémet

SZÍNHÁZ - MŰVÉSZET

A ROMÁN OPERA HETI MŰSORA

Péntek: Sába királynője.

A MAGYAR SZÍNHÁZ HETI MŰSORA

Szerda: Antónia. Ujdonság 6-odszor. Bérletszünetben. Csütörtök: Antónia. Hetedszer. Bérletszünetben. Péntek: A rózsalány. Operette ujdonság először. Premiérbérlés 58.

Szombat délután: Hoffmann meséi. Operaelőadás mérsékelt helyárral.

Szombat este: A rózsalány. Másodszor. — Napi bérlés 128. szám B.

Vasárnap délután: A balga szűz. Operette ujdonság 6-odszor. Mérsékelt helyárral.

Vasárnap este: A rózsalány. Harmadszor. Napi bérlés 129. szám C.

Hétfőn: A rózsalány. Negyedszer. Napi bérlés 130. A

MOZGÓK MŰSORA

Szerda, május 14.

Select-Mozgó: A szezon kimagasló eseménye: „A szerelem tragédiája.” Grandiózus szerelmi dráma

2 részben és 10 felvonásban egyetlen előadás keretében. Főszerepekben a legnagyobb filmművészek: Emil Janings, Mia May és Vladimir Gaidorow. Az aranyfilmek szériájából való film, melynek útját páratlan sikerek jelzik mindenfelé.

Uránia-Mozgó: Az amerikai Selig-gyár film-csodája! A szezon páratlan szenzációja: *A dzsungel csodái II. rész.* Grandiózus vadállatfilm. Főszerepekben Elynor Fild és Truman Van Dyks amerikai filmművészek. Még a legacélosabb idegzetet is próbára teszi e film mesteri kompozíciója. Nincs érdekesség és szépség, melyet ennek a keretében meg ne találunk. A repülőgépről letaszított tigris. A vadállatok egész falkái a dzsungelokban. Csak erős idegzetűeknek! A műsor keretében egy pompás amerikai vigjáték: *Éljen a shimmy.*

Apolló-Mozgó: *A halott keze.* Megindító kalanddráma 5 felvonásban. Főszerepben Henriette Bonnard. Figyelemre méltó film!

Bádogosok és fémmegmunkáló iparosok figyelmébe!

Fémnyomó munkálatokat elvállal

Hitelesített ürmértékek, jégsekrények gyártása.

GRÜNWALD JAKAB
bádogárüzeme, Cluj-Kolozsvár,
Piata M. Viteazul (Széchenyi-t.) 13

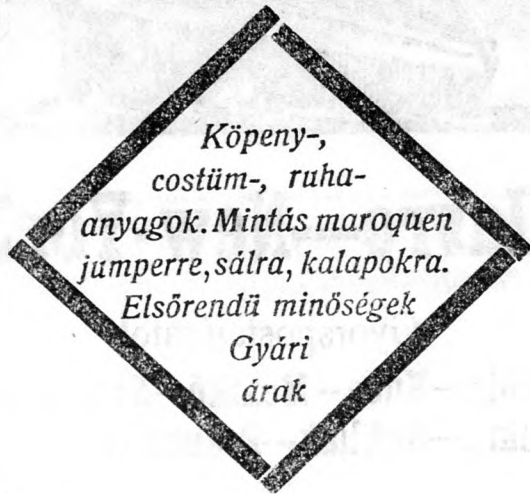
Név-jegyeket,

születési,
eljegyzési,
esküvői
kártyákat
és mindenféle
mulatsági
meghívókat
legszebb
kivitelben
készít a

**Kadima-nyomda
Cluj**

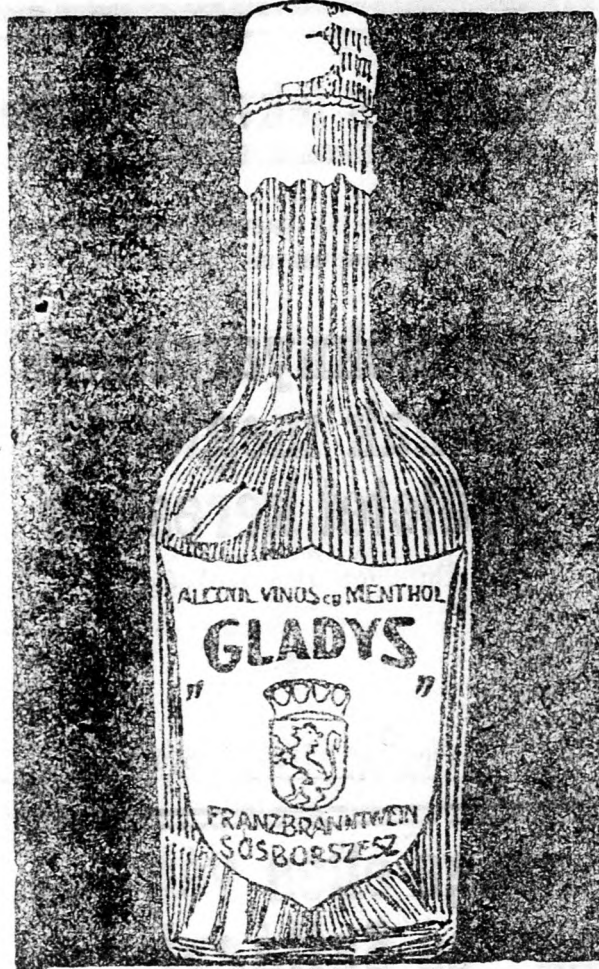

**A tavaszi divat legszebb
anyagjai nagy
választékban megérkeztek**

Grünwald és Steiner

női divatkülönlegességek áruháza
Cluj, Piata Unirii No. 12. Telefonszám 9-51

„Gladys” sősborszesz üdít,
„Gladys” sősborszesz erősít,
„Gladys” sősborszesz fájdalmat csillapít

Gyártja Herczeg Géza vegyészeti gyára Cluj

Figyelem!

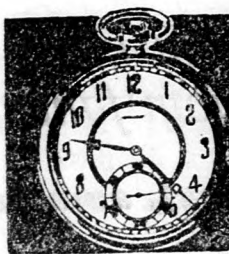
Legolcsóbb beszerzési forrás

Engros Endetai

Porcellán és fayancetányérok. Étkező és kávékészletek. — Mindenféle poháraru, demjónok. Üvegezés és képerkeretés

Ausländer Rudolfnál

Cluj-Kolozsvár, Calea Regele Ferdinand 37. sz. alatt az Uránia-palota mellett.

Longines

7 GRANDS PRIX
Legpontosabb óra

NAGYBAN gyermekjátékokat, kötött- és diszmuárukat legjobban **KICSIBEN**
Eisenstädter Fülöp és Társa cégnél vásárol Cluj,
Strada Regina Maria 13.
Gyermekkosci és kofferárukat teljes kiárusítása

BERSON

gumisarkot és gumitalpat

erősítsen cipőjére, cipészével mert nemcsak pénz takarít meg, hanem egytall kiméli lábát és cipőjét. Lloyd 2502

Karlsbadból közvetlen importált

porcellán és Steingut-edények

éttermi-, kávéházi- és háztartási felszerelések, csizolt préselt és fuvott üvegaruk, lámpaárak, demjónok, gyógyszer és befőttesüvegek legelőnyösebben beszerezhetők:

Ausländer Lajosnál Cluj
Piata M. Viteazul (volt Széchenyi-tér) 39. Telefon 954

Telefon-sz. 51. **LADAGYAR** Fióküzlet Egeres

Mindenemlő ládákát és fadóboxokait összeszerelést és szedési részeken megrendelésre azonnal készíti és szállítja a legolcsóbb napt áron

Sajovics és Lebovits fakereskedés és ládagyar
Cluj, Strada Cernanji (volt Kajántól-t.) 1. szám

Gladys

shoe cream
the best

Az előkelő világ cipőkrémje!

Első Erdélyrészi Ekszerárugyár

Cluj, Calea Regele Ferdinand 19. szám
Telefon interurban 2-13 * Szárgöygy Juvare, Cluj

Ekszerárugyártás, nagykereskedés

Fogószál arany és forrasztó * Arany, ezüst és platina-beváltás

Kienzie és Schwarzwaldi órákban, valamint kinezdés tárgyakban nagy lerakat.

Osak vizontolárnéknél!

ák, amikor a dekeltség kép-

Budapestem. y az összes al Közgazda-anácsnak csak kulását május ként Bud Já- getik.

ott. Savulescu ste Temesvárra kapitányokkal azt a csapatot, át fogja repre- ten. Az össze- ondható és ha egy árnyalattal rendelkezésére nagy gondoljak, és lelkesedéssel kálni, mintha a a csapatban. 20-án Pozsony- tott csapatával, logatott mér- pusok: Strók I., Hirsch, Molnár mermann, Hal- Wetzler Rónai,

jnokságban az TTC 31 és a egy az NSC és

ország réméről k. olympia csapat 1:0 arányban felett. logatott 3:1 nben. ország válo-

—WAF 2:0, Ostmark 7:1. gyar csapatot. mpiászra kikál- litották. Kapa- Biri, hátrvédék edezetek Tóth, Nadler, csatárok ta. Eisenhofer, zonkét játékos ichbe indulnak, je közötti való- jövő vasárnap ik a magyar párisi olim- na bejelentette, zalép. Ezért a svéd portugál merkőzés nél-

Endetail

zaérkeztünk. atni.

%=OS ak aug. 15-ig alakitástszep- ösen vállaltunk

ök

Kicsinyben!

krém

